

sommelighed og til hele deres økonomiske Sans, at jeg mener, at de nok skulle vide at skaffe mere Mad for Pengene, end man kan faa ved Skolebespisningen. Naar man som min ærede Sidemand har gjort opmærksom paa, ved, hvor lidt en Husmandskone har at holde Hus for, vil man se, at hun hverken faar 18 eller 12, ja end ikke 10 Øre til at spendere paa hver Portion Mad. Jeg mener derfor, at man ude paa Landet skal tildele Forældrene Hjælp i Stedet for at oprette en Skolebespisning. Hvad de ville gøre her i Byerne, det ved jeg som sagt ikke.

Maaske jeg til Slut kunde faa Lov til i korte Træk at gøre ærede Medlemmer bekendte med, hvorledes vi i en lang Aarrække have baaret os ad i den Kommune, hvori jeg bor. I 1881 fik vi oprettet en saakaldet frivillig Understøttelseskasse. Medlemmerne af denne maatte først og fremmest forpligte sig til intet at give ved Dørene til alle de omløbende Tiggere, og Følgen heraf er bleven, at vi ere blevne helt fri for disse Omløbere, hvoraf der undertiden tidligere kunde komme 10—20 paa en Dag og somme Tider langsvejs fra. Det er urigtigt saadan hele Aar igennem i Flæng at give ved Dørene, uden at man mange Gange ved, hvem man giver til og endnu mindre, hvorledes det, man giver, bliver anvendt. Til Understøttelseskassen giver hvert enkelt Medlem et frivilligt Bidrag aarligt af forskellig Beskaffenhed. Nogle give saa og saa mange Skæpper Korn, somme Tider en hel Tønde, andre give nogle Pund Flæsk, nogle saa og saa mange Potter Mælk om Ugen, andre give Mel, Brød, Brændsel, Uld eller en lille Sum Penge. Det gives altsammen frivilligt eftersom enhver har Evne og Hjertelag til. Understøttelseskassen blev saa slået sammen med den fri Fattiggasse, hvortil Kommunen ydede et Bidrag af nogle Hundrede Kroner om Aaret, indtil vi havde faaet Sygekasseloven og Alderdomsunderstøttelsen. Der blev valgt en Bestyrelse for Kassen eller Foreningen, og den kom til at bestaa af Medlemmer fra alle Byer i Kommunen. Bestyrelsen samlede en Gang om Maanedene og uddelte til de forskellige trængende Familier nogle Skæpper Korn, nogle Pund Flæsk og gav Anvisning paa, hvor de kunde hente 4—6—9 Potter Mælk om Ugen. Til sine Tider fik de Brænde eller Uld, eller hvad det nu ellers kunde være, altsammen efter Bestyrelsens fri Skøn. Bestyrelsen kendte jo hver enkelt's Trang. Jeg vil nu ikke absolut paa-staa, at alle, der have faaet Del i disse

Uddelinger, have været tilfredse. Det er hændet, at en eller anden har syntes, at den eller den har faaet for meget i Forhold til, hvad han selv har faaet. Man har meget sjælden klaget over, at man selv har faaet for lidt, men man har undertiden syntes, at andre har faaet lovlig meget. Jeg tør imidlertid dristig hævde, at Foreningen har virket til almindelig Tilfredshed i mange Retninger; det ved jeg af personlig Erfaring. At Foreningen ikke har virket forgæves eller resultatløst i de forløbne 18 Aar, den har bestaaet, turde maaske fremgaa af, at ikke en eneste Familie eller enkelt Person, som har faaet Bøpæl i vor Kommune, er kommen ind under det offentlige Fattigvæsen. Jeg tvivler om, at der er ret mange Kommuner her i Landet — om der overhovedet findes nogen — der kan sige det samme. Tanken, der ligger til Grund for denne Forening, er baade human, sund og praktisk, og jeg vil indtrængende opfordre ærede Medlemmer af dette Ting til at overveje, om man ikke ved Hjælp af en saadan Forening kunde udrette mere end ved at oprette en kommunal Skolebespisning.

Med disse Ord skal jeg anbefale Ændringsforslaget, idet jeg tror, som det er sagt fra anden Side, at det er godt at gaa frem med smaa Skridt. Jeg tror, at man foreløbig godt kunde nøjes med at give Sogneraadet Ret til uden Amtsrådets Samtykke at støtte disse Skolebespisninger, som oprettes ved privat Initiativ. Jeg tror i det hele taget ikke, man skal gøre større Skridt paa en Gang, end at man fuldt ud kan overse Konsekvenserne deraf. Men hvis man vedtager det foreliggende Forslag, tror jeg, man vanskeligt skal kunne overse, hvilke Følger det vil drage efter sig.

Høegh-Guldberg: Jeg vil blot give en enkelt Oplysning som Besvarelse af, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Det ærede Medlem udtalte, hvis jeg forstod ham ret, at i Købstæderne uden for Kjøbenhavn — hvor der virker en Komité, der Aar efter Aar tager den Opgave op at bispise mindre velstillede Børn i Kommuneskolerne — fandt Bispisning af Børn kun lejlighedsvis Sted, i strenge Vintre og under andre uheldige Forhold. Dette er ikke ganske rigtigt. I alt Fald er i Aarhus Forholdet det, at en frivillig Komité har arbejdet der i en halv Snes Aar og i den Tid har den i 10 til 12 Uger hver Vinter bispist omtrent Fjerdedelen af Børnene i de Skoler, i hvilke de